

Михайло Грушевський

1866-1934р.

Діяльність і творчість Михайла Сергійовича творять цілу епоху ,в інтелектуальному , науковому , національно-культурному і державному розвитку нової України . Він побіг Тараса Шевченка й Івана Франка –цієї «всеукраїнської трійці» культурного і національно-державного відродження української нації-належить до унікальних і найвидатніших постатей в історії України .

Л. Винар

Сім'я Михайла Сергійовича Грушевського

Сергій Федорович та Глафіра Захарівна
Грушевські з дітьми
1876р.

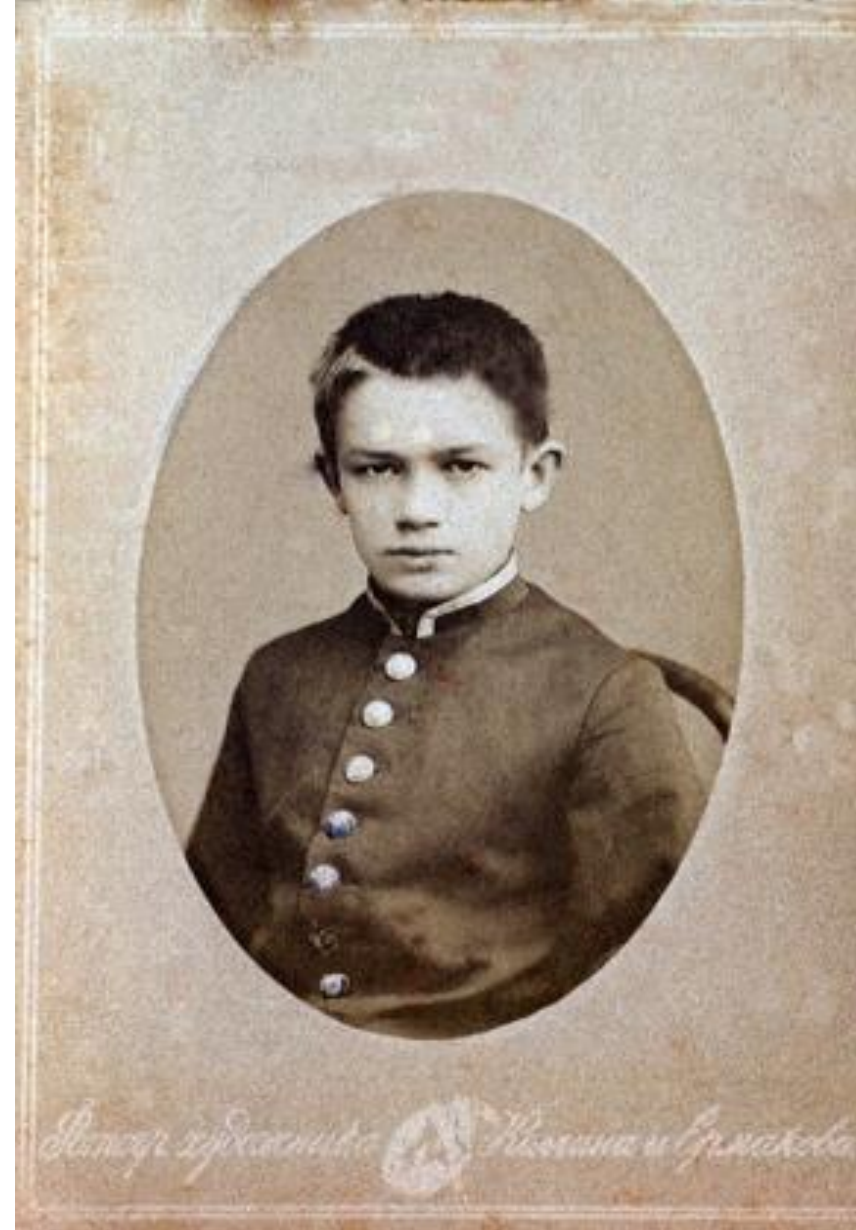
Михайло Грушевський народився
17(29) вересня 1866р.
Батько- Сергій Федорович
Грушевський працював викладачем
у греко-католицькій гімназії
Мати- Глафіра Захарівна Опокова
походила з сім'ї
священнослужителів із м.
Сестринівка

Родина Грушевських. У
центрі – Михайло.

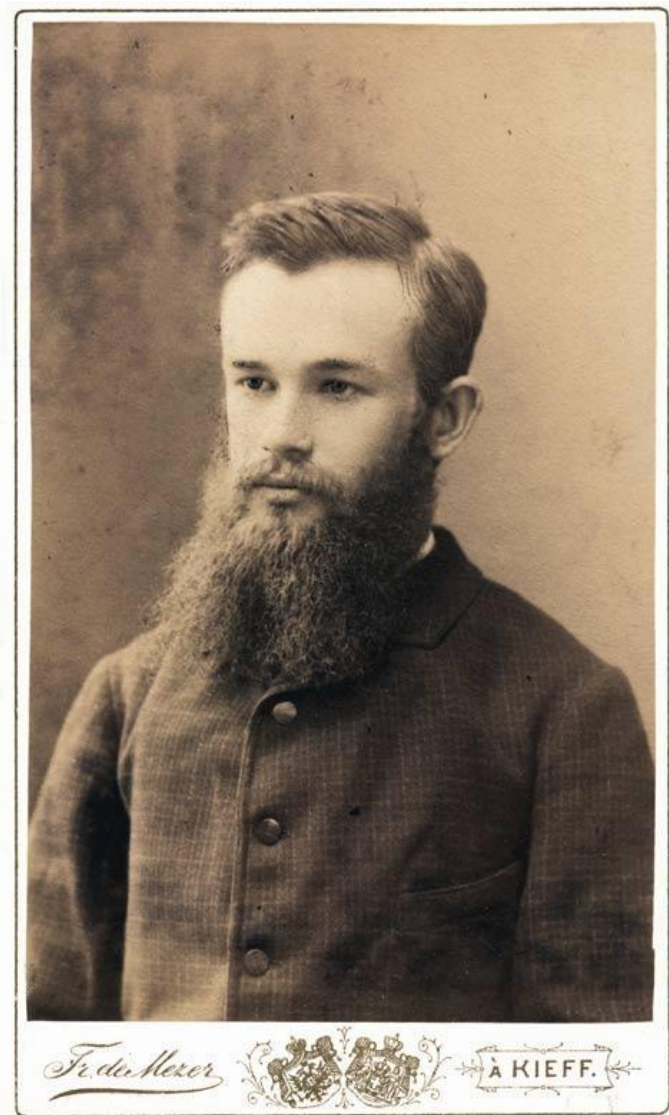
Дитинство та юність

У 1869 року, через стан здоров'я батька сім'я переїзжає на південь Російської імперії: спочатку до Ставрополя(1870-1878), згодом- до Владикавказа (1878-1880) Здобувши домашню початкову освіту у 1880 році Михайло буз зарахований відразу до третього класу Тифльської гімназії. У цей час він читав твори Миколи Костомарова, Пантелеймона Куліша, Михайла Максимовича. Під час навчання у гімназії Михайло пише свої перші оповідання, які надсилає до України відомому письменникові Іванові Нечую-Левицькому, котрий схвально їх оцінює. У 1885 році майбутній історик, за підтримки Нечуя-Левицького, публікує свої оповідання «Бех-аль-Джугур» та «Бідна-дівчина»

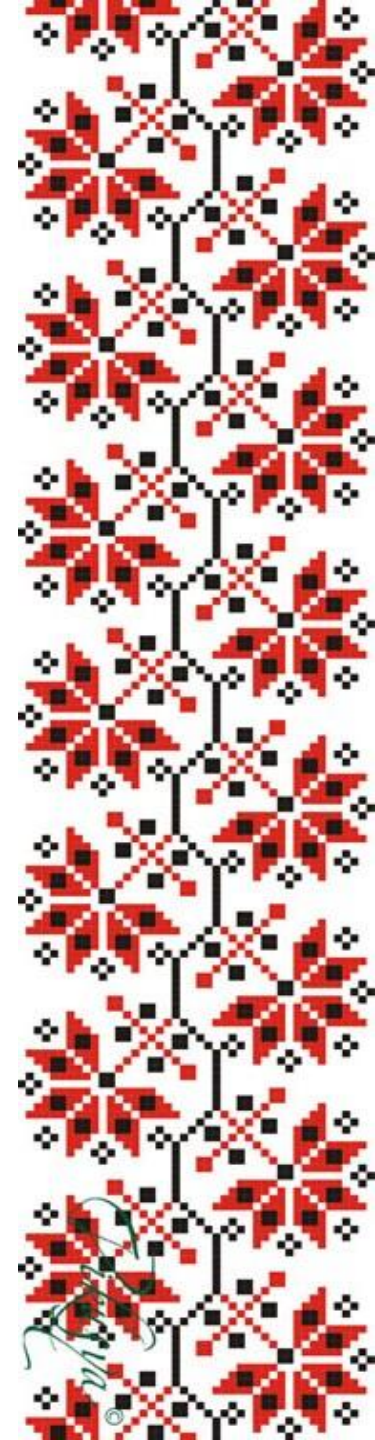
Михайло Грушевський в день вступу до Тифліської гімназії.

Навчання

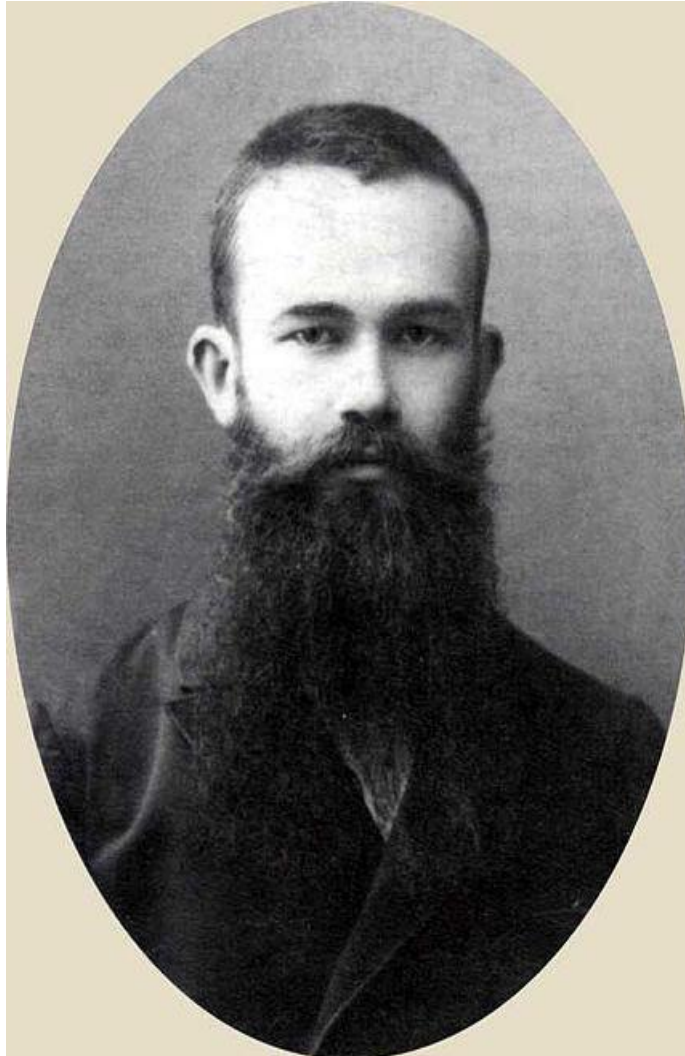

**професорський
стипендіат Університету
св. Володимира. Київ**

Вищу освіту здобув у Київському університеті Святого Володимира ,там його вчителем був український історик , професор В. Антонович. На третьому курсі починає свою першу роботу «Нари історії Київської землі від смерті Ярослава до кінця XIV ст.» в 1891 р. Його робота друкується та удостоюється вченою радою університету золотої медалі . Критика зазначила гарне знання джерел ,дослідний талант автора . Друга велика робота «Барське староство . Історичні нариси» (1894р.) стала магістерською дисертацією молодго вченого .

Робота

Михайло Грушевський на
початку 1890-х років

За рекомендацією В. Антоновича
Грушевський очолює кафедру
історії Східною Європи у
Львівському університеті .

Пізніше призначається
редактором « Записок Наукового
товариства ім. Шевченка». У
1897 його обирають головою
наукового товариства ім
Шевченка (НТШ) яке очолює до
1914 року намагаючись
налагодити культурні зв'язки
між «австрійською» і
«російською» Україною.
У 1889 р. вчений увійшов до
складу Київської української
громади ,де був одним з
найактивніших учасників
українського руху

У 1898 р. разом с І. Франко заснував ,а пізніше
редагував літературно –публіцистичний
журнал «Літературно –науковий вісник» в
якому виступав з публіцистичними статтями
на теми українського життя .Він був одним з
ініціаторів перетворення народницького руху в
Галичині . Суспільство «Народна рада»
реорганізувалося в «Українську національно-
демократичну партію , а сам ініціатор
перетворення увійшов до керівного органу партії
,виконуючи обов'язки заступника її голови .
Приймав активну участь у роботі ТУП(1908)

Арешт

- 11 грудня 1914 року Грушевський був заарештований в Києві за звинуваченням у австрофільстві і причетності до створення Легіону українських січових стрільців; після кількох місяців в'язниці висланий за постановою головного начальника Київського військового округу в Симбірськ «на час стану місцевостей, з яких він висланий, на військовому положенні». 7 квітня 1915 за М. С. Грушевським за розпорядженням Департаменту поліції МВС був заснований голосний поліцейський нагляд

На засланні М. С. Грушевський написав, зокрема,
історичну драму «Хмельницький в Переяславі» і
«Ярослав Осмомисл», сюжетом якої послужив
запис в Іпатіївському літописі про вигнання
1173 року галичанами князя Ярослава Осмомисла
за одруження при живій княгині на дочці «смерда»
».

1917-1918 роки

Після Лютневої революції М. Грушевський повертається у Київ, його обирають головою Центральної Ради і 14 місяців він веде напружену боротьбу за автономію України на основі федералізму.

З ім'ям Грушевського тісно пов'язано уся історія українського національно-визвольного руху 1917-1918 Центральної Ради, боротьби за політичну автономію України, нарешті, проголошення 22 січня 1918 р. УНР незалежною, самостійною державою. Весь період гетьманщини професор був в підпіллі.

Михайло Грушевський на військовому параді в Києві взимку 1917 року

Еміграція

- Успішний наступ Червоної армії на весні 1919 р. Стало причиною виїзду М.Грушевського у м. Кам'янець . Там він редагував газету «Голос Поділля» ,але йому довелося покинути країну Еміграція розтягнулась на 5 років (1919-1924 р.)- Прага , Вєна , Женєва , Париж.
Повернувся на Україну ,у Київ в березні 1924

Доля сім'ї

*Михайло Грушевський с
дружиною*

- В кінці 1930-х років праці Грушевського були заборонені в СРСР, багато родичів (серед них - його дочка, також відомий історик) був репресовані. При переслідуванні членів сім'ї Грушевського були використані свідчення його колишнього учня (українського колабораціоніста) К. Ф. Штепи.

найбільш значуща діяльність М.С.Грушевського

Садиба Грушевського у Львові, в якій він жив до 1914 року, нині музей Грушевського

- 19 років очолював у Львові кафедру всесвітньої історії, являючись водночас науковим керівником суспільства ім. Т.Г.Шевченка та історичної секції археографічної комісії. Був ініціатором и організатором фондів научної бібліотеки, створення музею. Образовав различные научные комиссии, работавшие на благо прогресса*

